

Jak nakládat s odpady nejen ve Slatiňanech

Právě čtete návod, který Vás provede světem odpadu Vašich domácností.

Nejprve Vám poradíme, jak předcházet vzniku odpadu, proč používat věci opakovaně.

Dále zde najdete informace o konkrétních odpadech, které většinou ve Vašich domácnostech vznikají, způsobu třídění a možnostech jejich umístění.

Naše odpady: domovní a komunální odpad

Opad, který vytváříme a plníme jím naše popelnice, se nazývá domovní odpad. Průměrný Čech jej vyprodukuje asi 262 kg ročně. Připočteme-li k domovnímu odpadu ještě odpad z údržby městské zeleně, uliční smetky a jiný městský odpad, dostaneme komunální odpad (KO), kterého vzniká v ČR ročně asi 3,4 mil. tun, tedy více než 330 kg na občana.

Kolik produkujeme odpadů?

Skladba domovního odpadu

(% hmotnosti)

22 % papír

13 % plasty

9 % sklo

3 % nebezpečný odpad

18 % bioodpad

35 % zbytek

1. Předcházení vzniku odpadu

Je ze všeho nejdůležitější. Rozumně snížit svou spotřebu a omezit výrobu zbytečných věcí, nenechat se zlákat reklamou, neodkládat ještě užitečné věci jen na základě změny módního trendu, podporovat bezodpadové výroby.

2. Používat věci opakovaně

Pokud určitou věc nepotřebujeme, ale je funkční, hledejme způsob, jak ji ještě dále využít. Nezapomínejme, že věci, které jsou pro nás již nepotřebné, mohou ještě dobře sloužit někomu jinému. Je proto správné využívat antikvariáty a bazary všeho druhu, ale hlavně vyhýbat se věcem na jedno použití a věcem, které bychom užili jen zřídka (ty si raději někde vypůjčíme).

3. Třídění odpadu

Opad, který už nelze nijak využít, roztřídíme a předáme k recyklaci. Když budeme již v obchodě vybírat výrobky a materiály, které lze snadno roztřídit, zůstane nám zbytkového odpadu mnohem méně než dnes.

➤ barevné kontejnery na plasty, sklo a papír

- rozmístění kontejnerů na území města Slatiňany:

Slatiňany

na sídlišti mezi ul. Tyršova a Švermova (2 stanoviště)

ulice Boženy Němcové u č. p. 617

ulice Vítězství (prodejna Samka)

ulice T. G. Masaryka (potraviny Málek)

Staré náměstí u č. p. 92

hřbitov

ulice Medunova, za MěÚ

ul. Nádražní – u ÚSP

ul. Palackého – u Domu služeb

ul. Školská – u Školní jídelny Slatiňany

u plovárny

papír, sklo barevné i bílé, plasty

papír, sklo, plasty

papír, sklo barevné i bílé, plasty

papír, sklo barevné i bílé, plasty,

papír, sklo barevné i bílé, plasty

sklo, plasty

papír, sklo, plasty

plasty, sklo barevné i bílé

plasty, sklo

plasty, sklo barevné i bílé

plasty, sklo, papír

na parkovišti u hřebčína ul. Sečská-Podhůra	plasty, sklo plasty, sklo
Škrovád náves u hřebčína	papír, sklo barevné i bílé, plasty sklo, plasty
Kunč náves chatová oblast „Borek“ zahrádkářská oblast „Borek“ (za mlýnem Skály) chatová oblast Škrovád	papír, sklo, plasty sklo, plasty sklo, plasty sklo, plasty
Trpišov náves	papír, sklo, plasty

! do kontejnerů na plasty lze též odložit **nápojové „Tetra-packy“ (od mléka, džusů,...)**

- co do barevných kontejnerů patří a co nikoliv:

PLASTY:

vhazujte: plastové nádoby a láhve, PET láhve od nápojů, tetra-packové obaly od nápojů výrobky z plastů, plastové sáčky a fólie, kelímky od jogurtů apod., polystyren, krabičky od pokrmových tuků

nevhazujte: plastové trubky, podlahové krytiny, další předměty jako videokazety, skelné lamináty, bakelit, izolace el. kabelů, výrobky z pryže a výrobky a obaly z PVC

SKLO:

vhazujte: bílé nebo barevné sklo, sklenice, odzátkované lahve, střepy,...

nevhazujte: porcelán a keramiku, zrcadla, autosklo, drátěné sklo, zářivky a obrazovky

PAPÍR

vhazujte: noviny, časopisy, knihy bez vazby, sešity, kartony, lepenka, papírové sáčky,..

nevhazujte: papír znečištěný a zamaštěný, pauzovací papír, dětské plenkové kalhotky, pytle od chemikálií a od cementu, papír potažený fólií, papír asfaltovaný, voskovaný, dehtovaný apod.

➤ **bioodpad**

Pokud máte jenom trochu možnost, založte si svůj vlastní kompost. Jak jej postavit a správně se o něj starat se dozvíte na webových stránkách www.ekodomov.cz

Na kompost patří: kuchyňský odpad (kromě masa), odpad ze zahrádky (tráva, listí)

Na kompost nepatří: odpady, které patří do kontejnerů na separovaný odpad kromě malého množství nebarevného papíru

Pokud možnost zřízení vlastního kompostu nemáte, odkládejte bioodpad do Sběrného dvora Slatiňany (podrobnosti níže)

➤ **kovy**

Jsou spolu se sklem v praxi nejlépe recyklovatelným materiálem. Proto je o ně ve výkupnách trvalý zájem. Železný šrot musíme před odevzdáním nejprve zbavit neželezných součástí (plastová držadla, řemeny, elektromotory spotřebičů apod.). Neželezné kovy — hliník, cín, měď, nikl, olovo a jejich slitiny (dural, mosaz, bronz) se také vykupují. Některé výkupny přijímají celé elektromotory, dynamo nebo startéry. Nejbližší výkupna je v areálu společnosti Recycling-kovové odpady a. s. (u nádraží ČD Slatiňany).

➤ **textil**

Textil z přírodních vláken vykupují sběrný. Podmínkou je ale čistota. Dále musí být suchý, zbavený knoflíků, přezek, zipů apod., nesmí být napadený plísní. Pokud je oblečení použitelné, rozhodně stojí za to věnovat ho na charitu nebo dokonce prodat v bazaru oblečení. Lze jej odložit též do Sběrného dvora města Slatiňany.

➤ **nebezpečné složky komunálního odpadu**

Hlavní složky nebezpečného odpadu jsou následující: barvy a laky, suché galvanické články, použité oleje, léčiva a kosmetika, chemikálie, ředidla, pesticidy, a čisticí prostředky.

K nebezpečnému odpadu patří také televizní obrazovky, zářivky, zrcadla, fotochemikálie, náplně chladicích zařízení, různé akumulátory apod.

Tento odpad lze též odložit do Sběrného dvora města Slatiňany. Monočlánky a knoflíkové baterie můžete odevzdat i v některých prodejnách stejně jako další výrobky, které spadají do režimu tzv. zpětného odběru.

Institut zpětného odběru některých výrobků

Účelem zpětného odběru je přenesení odpovědnosti za některé druhy odpadů přímo na výrobce. Zpětný odběr se týká většinou takových použitých zařízení, které se po ukončení své životnosti stávají nebezpečným odpadem, jedná se o minerální oleje, elektrické akumulátory, galvanické články a baterie, zářivky a výbojky, pneumatiky a elektrozařízení pocházející z domácností (ledničky, mrazáky, TV, počítače,...). Tyto výrobky, v případě že již dosloužily, jsou výrobci povinni od spotřebitele zdarma odebrat zpět. Poslednímu prodejci je zákonem uložena povinnost informovat spotřebitele o způsobu zajištění zpětného odběru. Pokud tak neučiní, je povinen odebrat použité výrobky přímo v provozovně, a to bez nároku na úplatu, po celou provozní dobu a bez vázání odebrání použitých výrobků na nákup zboží. Konkrétněji je řešen zpětný odběr elektrozařízení. Při nákupu elektrozařízení má spotřebitel možnost odevzdat ke zpětnému odběru použité elektrozařízení v místě prodeje nebo dodávky nového elektrozařízení (čímž se myslí území obce, kde se prodejna nachází), ve stejném počtu kusů prodávaného elektrozařízení podobného typu a použití (princip kus za kus).

V současné chvíli existuje však snadnější cesta jak se elektrozařízení zbavit, a to dovézt ho do Sběrného dvora města Slatiňany. Sběrný dvůr města Slatiňany je jedním z míst zpětného odběru elektrozařízení v celém systému zpětného odběru v České republice. Kolektivními systémy, se kterými město Slatiňany a provozovatel sběrného dvora ve věci zpětného odběru elektrozařízení spolupracuje, jsou společnosti: Elektrowin (www.elektrowin.cz), Asekol (www.asekol.cz) a Ekolamp (www.ekolamp.cz).

Důležité adresy a telefonní čísla:

- *Městský úřad Slatiňany, odpady-tel. č.: 469 660 234
T. G. Masaryka 36, 538 21 Slatiňany*
- *Sběrný dvůr města Slatiňany-tel. č.: 469 681 671
Nádražní 821, 538 21 Slatiňany*
- *Skládka Podhůra-tel. č.: 469 681 522*
- *Skládka Nasavrky-tel. č.: 469 677 543*

- *Sběrný dvůr města Chrudim-tel. č.: 469 630 007*

Obce Ležáků (za železničním přejezdem)

- *Technické služby Chrudim 2000, spol. s r.o (svoz sběrných nádob-popelnic po městě)
Sečská 809, 537 16 Chrudim-tel. č.: 469 638 813, 469 638 817*

Kontakty na vzdělávací instituce:

- *Ekocentrum ČSOP Zelený dům
Široká 31, 53701 Chrudim
zelenydum@iol.cz, www.zelenydum.chrudimka.cz*
- *Ekocentrum PALETA
Středisko ekologické výchovy
Štolbova 2665, 530 02 Pardubice
ekocentrum@paleta.cz, www.paleta.cz*
- *Hnutí DUHA Olomouc, Křížkovského 14, 14, 772 00 Olomouc, www.hnutiduha.cz*
- *Ekodomov
V Podbabě 29b, 160 00 Praha 6
info@ekodomov.cz, www.ekodomov.cz*
- *EKO-KOM a. s.Na Pankráci 19, 140 21 Praha 4, info@ekokom.cz, www.ekokom.cz*

Sběrný dvůr města Slatiňany

Je umístěn u nádraží ČD ve Slatiňanech (v areálu společnosti Recycling-kovové odpady a. s.). Ve dvoře mohou občané města Slatiňany a vlastníci staveb na území města Slatiňany určených nebo sloužících k rekreaci po předložení občanského průkazu zdarma odložit nebezpečné složky komunálního odpadu jako jsou např.: odpadní oleje, obaly od olejů, autobaterie, monočlánky, výbojky a zářivky, barvy, lepidla a rozpouštědla, obaly od chemických přípravků, obaly od fotochemikálií, textilní materiál znečištěný od oleje, obaly od kyselin, hydroxidů, detergentů a odmašťovacích přípravků, televizory, rádia, ledničky, ale i další komunální odpady jako např. papír, sklo, kovy, staré oděvy a hadry, koberce, kompostovatelný odpad, objemný odpad z domácností (starý nábytek, matrace apod.).

Sběrný dvůr není určen pro odkládání odpadů fyzických a právnických osob oprávněných k podnikání a nelze v něm odložit stavební odpad (cihly, beton, suť, eternit, lepenka (střešní) a ostatní stavební materiál).

Tyto druhy odpadu lze odložit za poplatek nejbližší na skládku Podhůra-tel.č.:469681522 nebo do sběrného dvora v Chrudimi-tel.č.: 469630007.

Množství odpadu odkládaného ve sběrném dvoře by mělo odpovídat obvyklému množství běžné domácnosti. U nepřiměřeného množství je vyžadováno prokázání původu.

Sběrný dvůr slouží též jako místo zpětného odběru elektrozařízení. Město Slatiňany a provozovatel sběrného dvora v tomto směru spolupracuje s kolektivními systémy ELEKTROWIN, ASEKOL a EKOLAMP. Podrobné informace o jednotlivých systémech najdete na webových stránkách: www.elektrowin.cz, www.asekol.cz a www.ekolamp.cz

K zabezpečení zpětného odběru jsou stanoveny tyto požadavky na některé druhy elektrozařízení:

- ledničky a mrazáky odkládané ve sběrném dvoře by měly být úplné (tedy včetně motorkompresoru, chladicího okruhu, freónu a skříně)
- autobaterie by měly být odkládány s náplní (NEVYLEVAT) a
- TV obrazovky by měly být neponičené (včetně skla a cívk)

Provozní doba dvora:

PONDĚLÍ a ÚTERÝ : od 6:00 do 15:30
 SOBOTA: od 8:00 do 12:00

Kontakt: 469 681 671

PŘEHLED DRUHŮ ODPADŮ, PRO NĚŽ JE SBĚRNÝ DVŮR URČEN:

odpady kategorie „O“ (ostatní):

Kód odpadu:	Název odpadu:	Kategorie:
16 01 03	Pneumatiky	O
17 03 02	Asfaltové směsi neuvedené pod číslem 17 03 01	O
20 01 01	Papír a lepenka	O
20 01 02	Sklo (včetně obalů – 15 01 07)	O
20 01 10	Oděvy	O
20 01 11	Textilní materiály	O
20 01 25	Jedlý olej a tuk	O
20 01 28	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 20 01 27	O
20 01 30	Detergenty neuvedené pod číslem 20 01 29	O
20 01 36	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35 (rádia, magnetofony, gramoradia,...)	O
20 01 39	Plasty (včetně obalů-15 01 02)	O
20 01 40	Kovy	O
20 02 01	Biologicky rozložitelný odpad	O
20 02 02	Zemina a kameny	O
20 02 03	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O
20 03 03	Uliční smetky	O
20 03 04	Kal ze septiků a žump	O
20 03 07	Objemný odpad	O

odpady kategorie „N“ (nebezpečné):

Kód odpadu:	Název odpadu:	Kategorie:
20 01 13	Rozpouštědla	N
20 01 14	Kyseliny	N

20 01 15	Zásady	N
20 01 17	Fotochemikálie	N
20 01 19	Pesticidy	N
20 01 21	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N
20 01 23	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky (lednice)	N
20 01 26	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25	N
20 01 27	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	N
20 01 29	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N
20 01 33	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N
20 01 35	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 20 01 21 a 20 01 23 (televize)	N